

Byggregler

I den här guiden hjälper vi dig reda ut kraven som gäller för raka trappor, spiraltrappor, ramper och räcken där vi lyft ut och fördjupat oss i relevanta delar från Boverkets byggregler och förklarat enkelt så det är lätt att förstå vad som gäller. I guiden finner du värdefulla tips på vad du ska tänka på för att din trappa ska klara år av användning och uppfylla kraven vid slutbesiktning, brandnormer och inte minst barnsäkerhet.

Uttrycket SKA i denna guide betyder att i princip inga avvikelser från kravnivå får ske, BÖR ska tolkas som SKA.

Vytab

Så här blir det rätt från början

Att beställa en trappa, ramp eller ett räcke kan kännas som en enkel match om du redan har koll på måtten och vilka material eller färger du ska ha. Men enligt Boverkets byggregler finns en rad krav och normer man bör följa för att undvika onödiga olyckor som att snubbla, falla eller till och med fastna med huvudet. I den här broschyren går vi igenom vad som gäller. Sist ägnar vi oss också lite extra åt att förklara det här med fri bredd som inte alltid är så enkelt som det låter.

Om du har frågor eller funderingar efter att ha läst igenom denna broschyr kan du kontakta oss för genomgång av ditt specifika projekt och hur det bör lösas för att uppfylla gällande krav och normer.

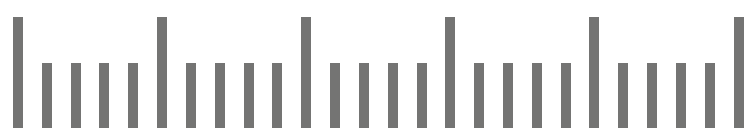
03 Raka trappor

06 Spiraltrappor

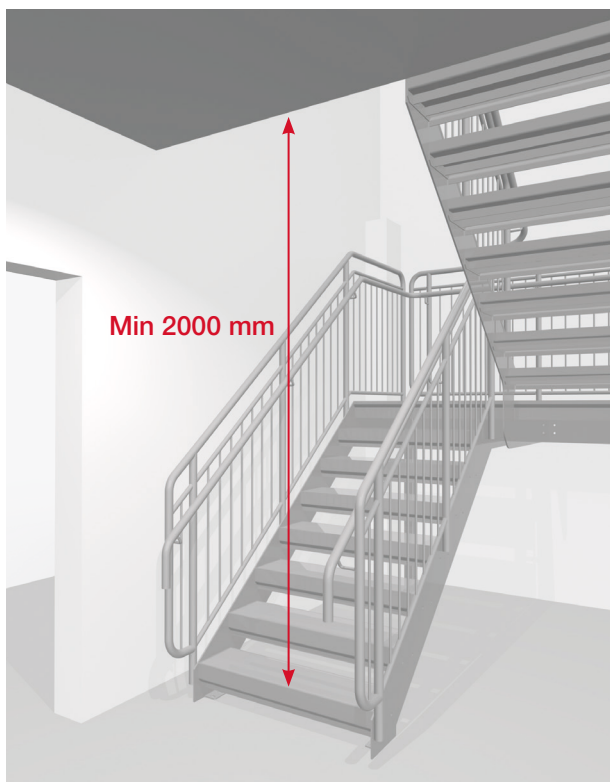
08 Handikappramper

09 Räcken

10 Fri bredd

Raka trappor

Grundregler

Trappans frihöjd ska vara minst 2000 mm.

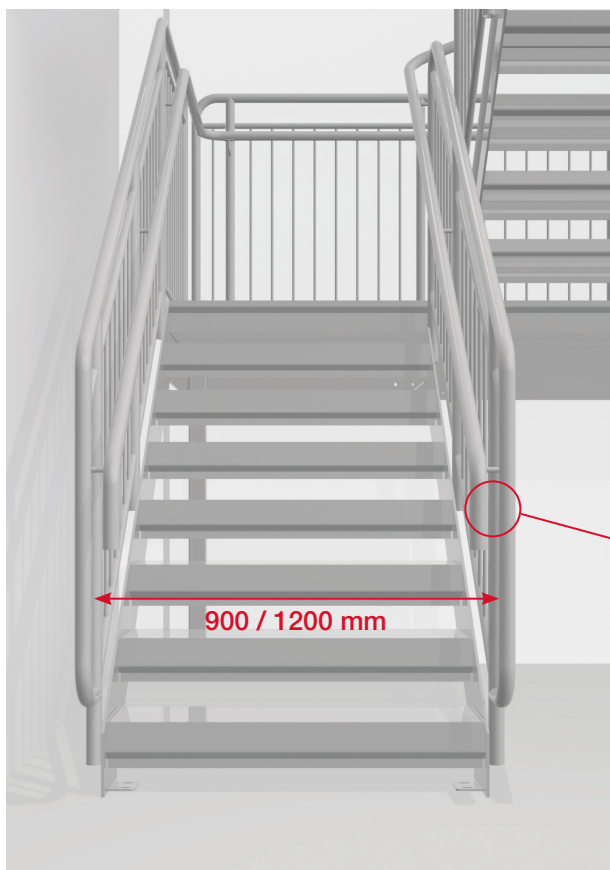
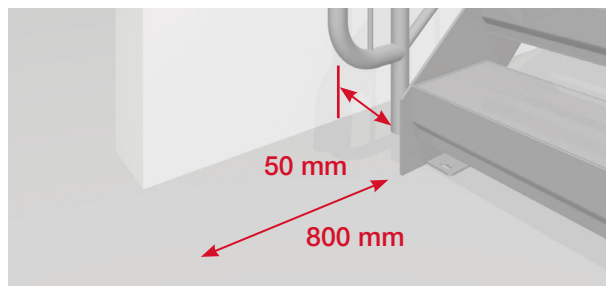
BBR 8:34

Avståndet mellan väggar och trappans sidor bör vara minst 50 mm.

BBR 8:2321

Från trappstart till vägg eller dörr bör den fria ytan vara minst 800 mm.

BBR 5:334

Trappbredd

Vid utrymning upp till 150 personer ska fri bredd¹ vara minst 900 mm.

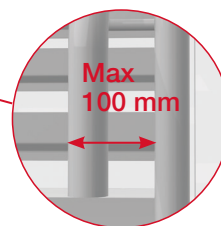
BBR 5:334

Vid utrymning över 150 personer ska fri bredd¹ vara minst 1200 mm.

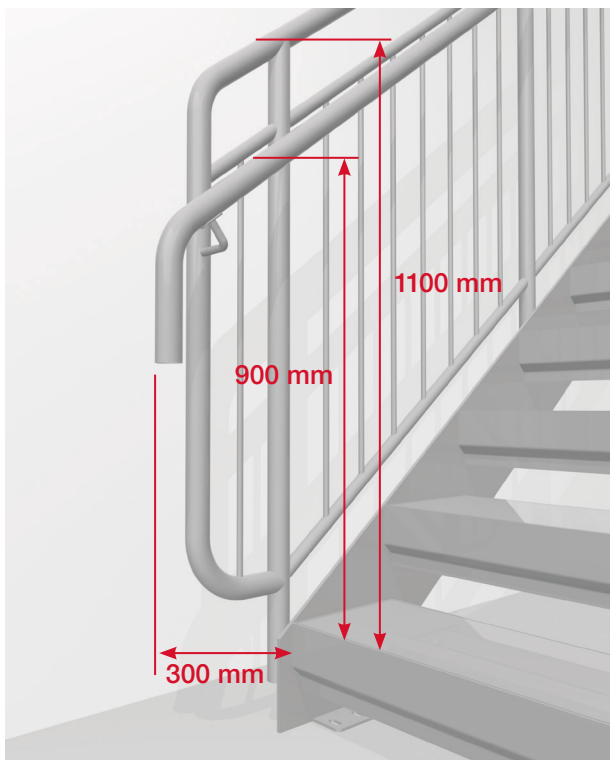
BBR 5:334

Vid krav på säker transport för bår ska fri bredd¹ vara minst 1200 mm.

BBR 8:232

¹ Illustrationen ovan gäller bara vid ledstång på båda sidor. Mer information gällande fri bredd hittar du på sidan 10.

Trappräcken

Om fallhöjden är mer än tre meter och öppningar runt om trappan är större än 400 mm i båda riktningarna bör räckeshöjden vara minst 1100 mm och ledstänger på 900 mm höjd.

BBR 8:2321

Ledstänger

Trappor med fler än 3 steg och trappor i offentliga miljöer bör förses med ledstänger på båda sidor som ska vara lätta att gripa om.

BBR 8:2322

Ledstänger bör löpa förbi stegnos med minst 300 mm vid trappstart och trappslut i varje trappsektion.

BBR 8:2322

Gångytor och steg

Yta avsedd att beträdas ska utformas med material så risk för halkning eller snubbling begränsas.

BBR 8:22

Kontrastmarkering ska finnas på första och sista steghöjd i varje trappsektion.

BBR 8:232

Trappans steghöjd och stegdjup bör vara lika inom samma trapplöp.

BBR 8:232

Vilplan

Vilplan bör ha minst samma djup som trappans bredd.

BBR 8:232

I flerbostadshus med minst 3 bostäder ska vilplanen vara minst 1500 mm djup.

BBR 8:232

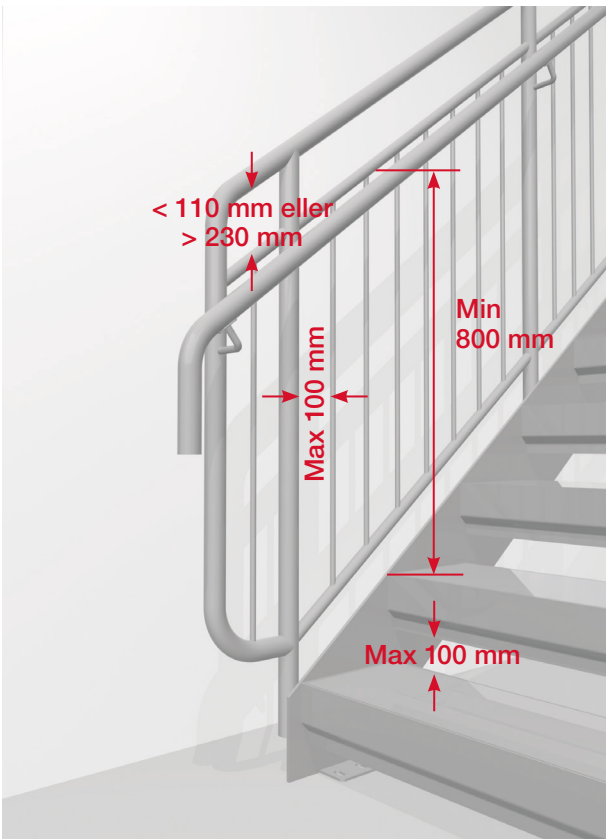
I enskilda bostadslägenheter ska djupet på vilplanen vara minst 1300 mm.

BBR 8:232

Notera!

Vinklade eller svängda trappor kan behöva större svängradier för att få ett bra stegdjup.

BBR 8:232

Barnsäkerhet

I trappor där barn kan vistas bör räcken upp till minst 800 mm utformas så att de inte medger klättring.

BBR 8:232

I trappor där barn vistas bör inga öppningar vara större än 100 mm.

BBR 8:2321

Horisontella öppningar från höjd 800 mm och upp till överliggaren får inte vara i spannet 110-230 mm då risk finns att man fastnar med huvudet.

BBR 8:2321

Spiraltrappor

Grundregler

Trappans frihöjd ska vara minst 2000 mm.

8:34

Avståndet mellan väggar och trappans sidor bör vara max 50 mm.

8:2321

Från trappstart till vägg eller dörr ska den fria ytan vara minst 800 mm.

5:334

Trappbredd

Vid utrymning upp till 150 personer ska fri bredd¹ vara minst 900 mm.

5:334

Vid utrymning över 150 personer ska fri bredd¹ vara minst 1200 mm.

5:334

¹ Illustrationen nedan gäller bara vid ledstång på räcke. Mer information gällande fri bredd hittar du på sidan 10.

Gångytor och steg

Yta avsedd att beträddas ska utformas med material så risk för halkning eller snubbling begränsas.

8:22

Kontrastmarkering ska finnas på första och sista steghöjd i varje trappsektion.

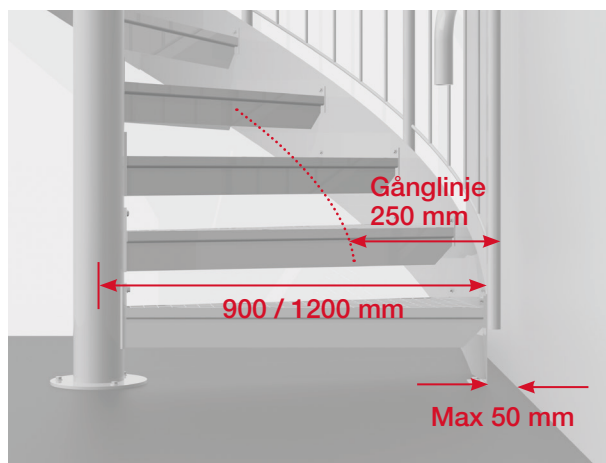
8:2321

Trappans steghöjd och stegdjup bör vara lika inom samma trappsektion.

8:232

Stegdjup i gånglinje bör vara minst 250 mm. Gånglinje mäts 250 mm in från trappans utsida.

8:232

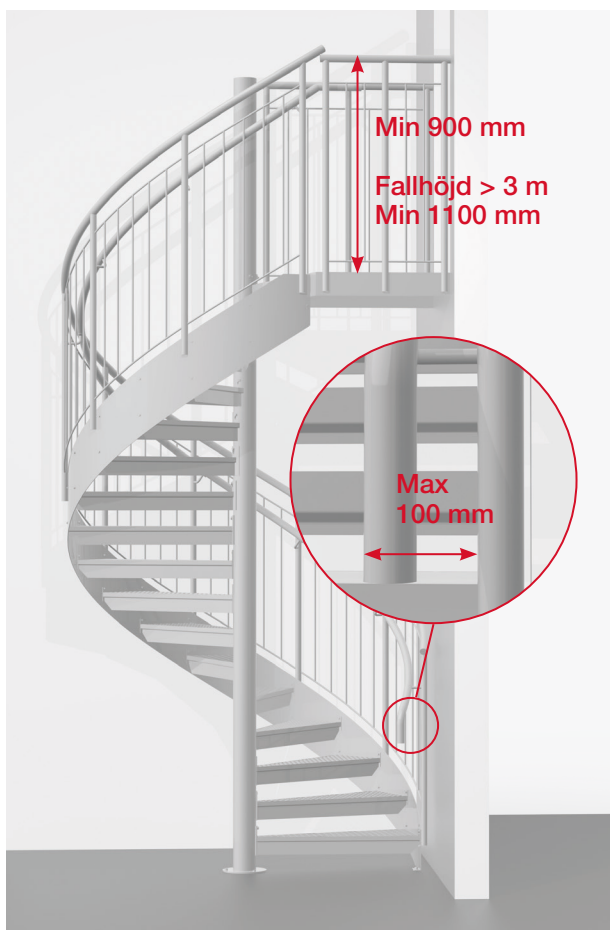
Trappräcken

Räckeshöjd bör vara minst 900 mm.

8:2321

Om fallhöjden är mer än tre meter och öppningar runt om trappan är större än 400 mm i båda riktningarna bör räckeshöjden vara minst 1100 mm.

8:2321

Ledstänger

I offentliga miljöer bör ledstänger finnas på båda sidor och skall vara lätta att gripa om. Dessa får sticka ut max 100 mm från räcketts insida.

8:2322

Ledstänger bör löpa förbi stegnos med minst 300 mm vid trappstart och trappslut i varje löp.

8:2322

Ledstänger ska ha diametern 30-50 mm och sitta på 900 mm höjd.

8:2322

Vilplan

Vilplan bör ha minst samma djup som trappans bredd.

8:232

I flerbostadshus ska djupet på vilplanen vara minst 1500 mm.

8:232

I enskilda bostadslägenheter ska djupet på vilplanen vara minst 1300 mm.

8:232

Tänk på att rundstång under 100 mm anges i cc-mått

Barnsäkerhet

I trappor där barn kan vistas bör räcken upp till minst 800 mm utformas så att de inte medger klättring.

8:2321

I trappor där barn vistas bör inga öppningar vara större än 100 mm.

8:232

Horisontella öppningar från höjd 800 mm och upp till överliggaren får inte vara i spannet 110-230 mm då risk finns att man fastnar med huvudet.

8:2321

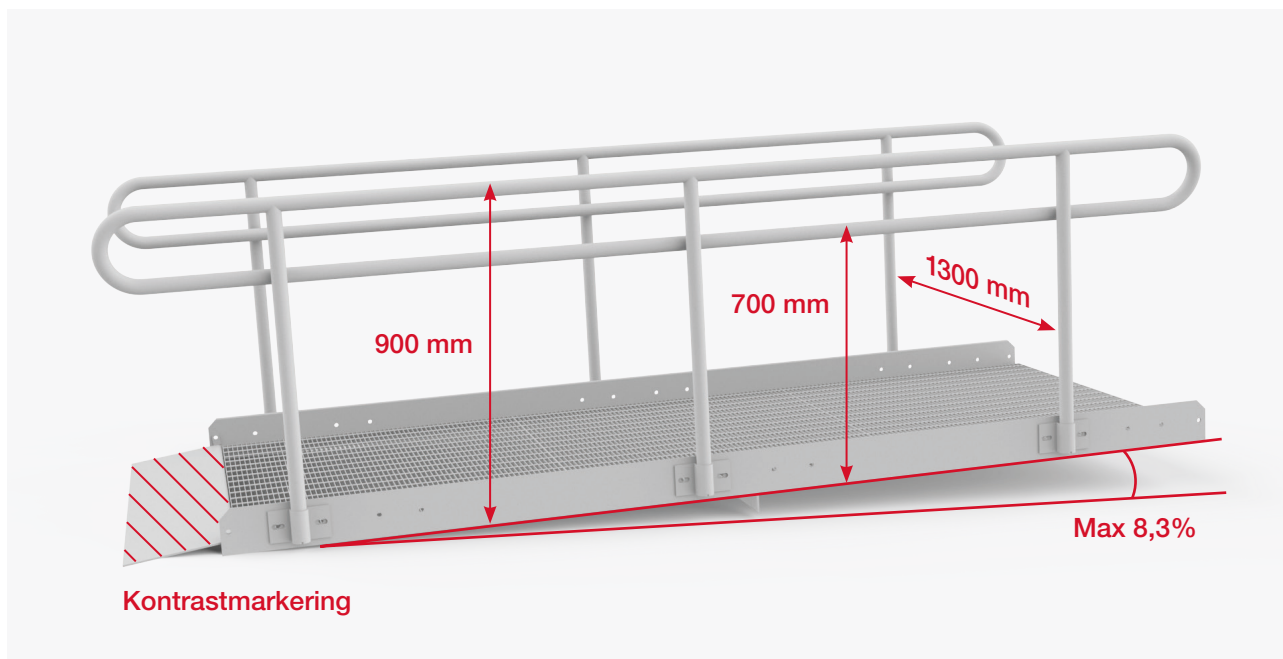
Utrymningssäkerhet

Steg och vilplan av gallerdurk bör inte användas för fler än tre plan².

5:334

² Spiraltrappor av gallerdurk bör inte användas för fler än tre våningar såvida de inte inhägnas eller är utförda så att de hindrar sikten i vertikalled. Anledningen är att många upplever obehag vilket kan skapa svindelrisk med ineffektiv utrymning som följd.

Handikappramper

Grundregler

För att minimera risken att välta ska en ramp luta högst 1:12, det vill säga 8,3 procent lutning (83mm/m).

3:1422

Rampbredd

Den fria bredden bör vara minst 1300 mm.

3:1422

Ramphöjd

Totalhöjden på en ramp ska inte vara över 1000 mm.

3:1422

Säkerhet

En ramp ska ha en tydlig kontrastmarkering där ramp och underlag möts.

3:1423

En ramp bör vara fri från hinder och ha ett avåkningskydd på minst 40 mm om det finns nivåskillnader mot omgivningen.

3:1422

Ledstänger

Ledstänger ska sitta på 900 mm och 700 mm höjd.

8:232

Vilplan

En ramp som är 6000 mm lång bör utrustas med vilplan som är 2000 mm lång för att möjliggöra vändning av rullstol.

3:1422

Barnsäkerhet

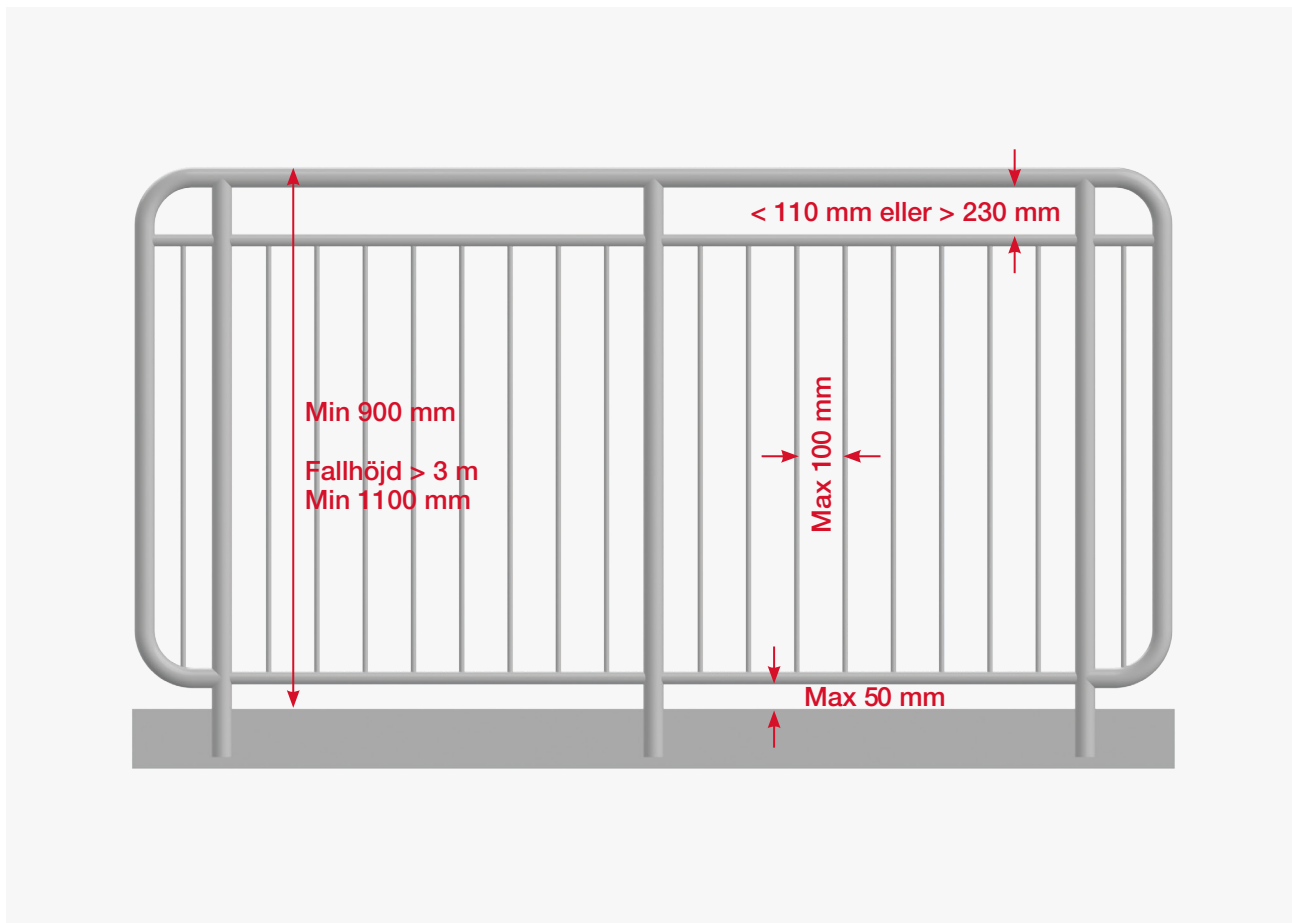
Där barn kan vistas bör inga öppningar vara större än 100 mm.

8:232

Tänk på!

Finns möjlighet att komplettera rampen med en trappa bör det göras för att underlätta en effektiv gångtrafik med mindre risk för skador vid utrymning.

Räcken

Grundregler

Räckeshöjd bör vara minst 900 mm.

8:2321

Barnsäkerhet

På platser där barn kan vistas bör räcken upp till minst 800 mm utformas så att de inte medger klättring.

8:2321

På platser där barn kan vistas bör inga öppningar i räcket vara större än 100 mm.

8:2321

Horisontella öppningar från höjd 800 mm och upp till överliggaren får inte vara i spannet 110-230 mm då risk finns att man fastnar med huvudet.

8:2321

Höga höjder

Räcken på balkonger, loftgångar och utanför trapplan bör vara minst 1100 mm höga.

8:2321

Fritt mått mellan balkongräckets underkant och balkonggolv, eller mellan trappräckets underkant och trappstegens stegnos bör vara högst 50 mm. Fritt mått i höjdlid mellan räcket underkant och ett trapplan eller golv bör vara högst 100 mm.

8:2322

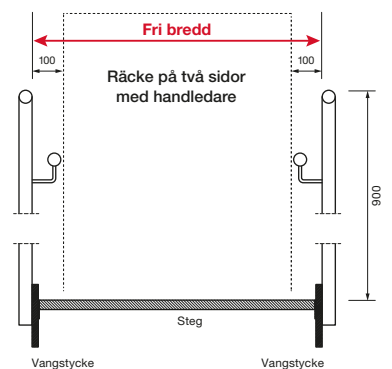
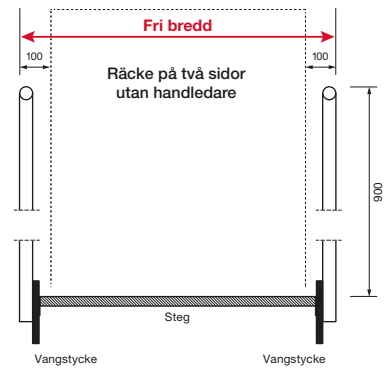
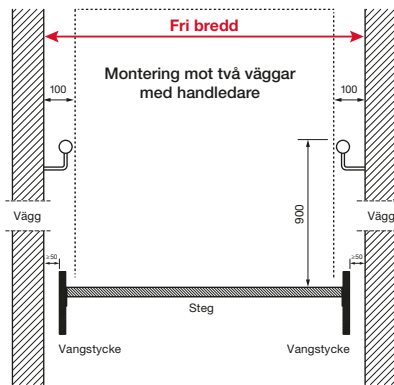
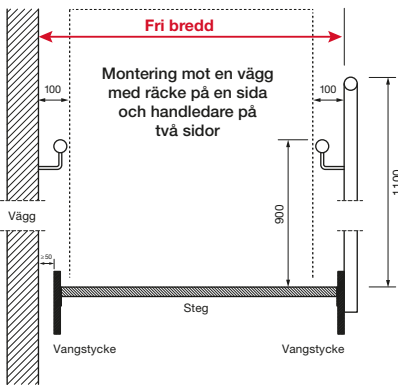
Om fallhöjden är mer än tre meter och öppningar runt om trappan är större än 400 mm i båda riktningarna bör räckeshöjden vara minst 1100 mm.

8:2321

Fri bredd

I Boverkets byggregler ska fri bredd vid utrymning upp till 150 personer vara minst 900 mm och minst 1200 mm vid fler än 150 personer. I det här avsnittet går vi igenom vad det innebär i praktiken, hur du mäter i olika miljöer. Vangstycken, ledstänger, socklar, räcken och dylikt som inte inkräktar mer än 100 mm på varje sida får dessutom räknas in i fri bredd. Låt oss ge dig några exempel.

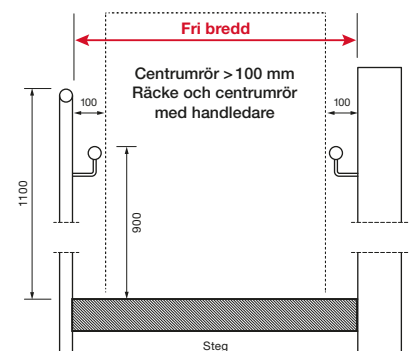
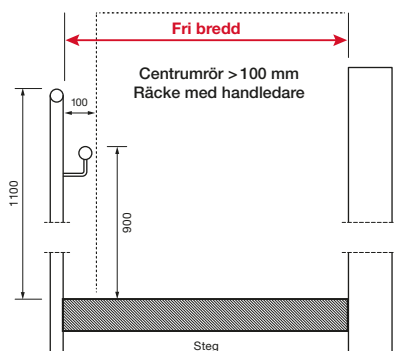
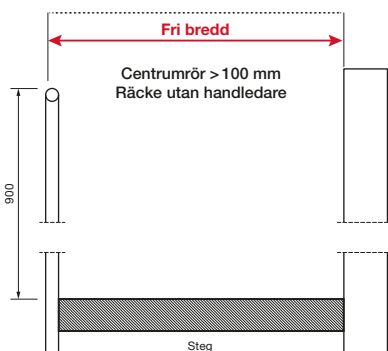
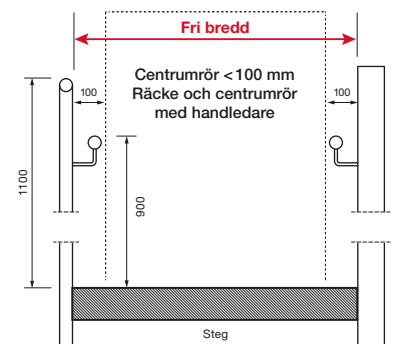
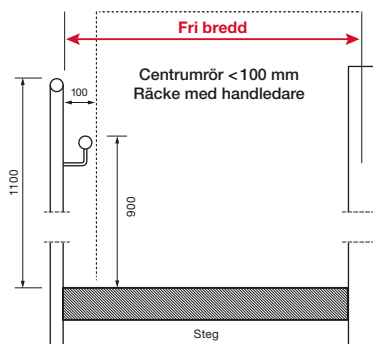
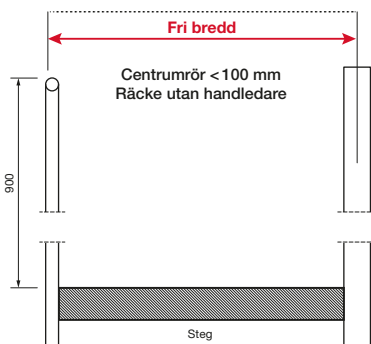
Raka trappor

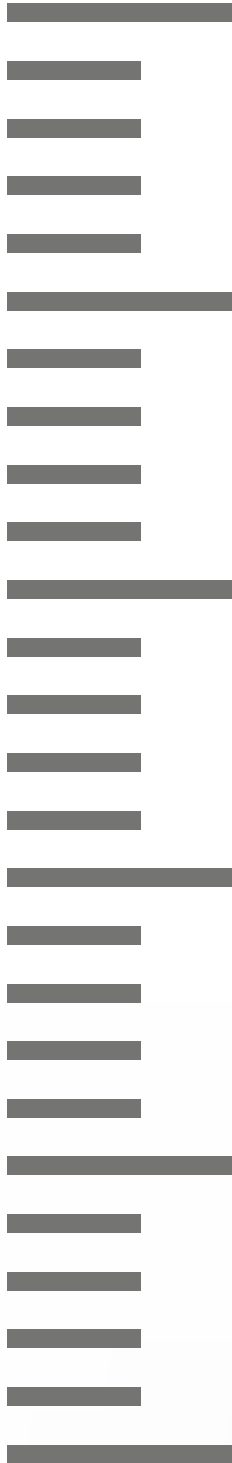

Tips!

Vytabs raka trappor med räcke på båda sidor och stegbredder över 900 mm uppfyller alltid kraven för fri bredd upp till 150 personer (1200 mm för fler än 150 personer). Detsamma gäller för Vytabs spiraltrappor med radier från 1050 mm och uppåt för utrymning upp till 150 personer (1250 mm för fler än 150 personer). Ovan gäller förutsatt att inga andra objekt inkräktar på friytan. Har du frågor gällande fri bredd eller andra regler, kontakta någon av våra produktspecialister.

Spiraltrappor

Glas

Helglasräcke

Alla våra trappor med helglasräcke uppfyller gällande normer enligt EN14449 och utförs alltid i 16,76 mm härdat laminerat glas.

Glasräcke med stolpar (Enskilda bostadslägenheter)

Alla våra trappor med räcke av glas och stolpar uppfyller gällande normer enligt EN14449. Vid enbart klämfäste används 8,76 mm laminerat glas, vid håltagning i glas för exempelvis ledstångskrok används 8,76 mm härdat laminerat glas.

Brand

Trappor i utrymningsvägar ska uppfylla brandkraven R30 och R60

Värdet 30 alternativt 60 motsvarar antal minuter trappan ska bibehålla sin bärförmåga(R) vid brand.

Kontakta oss för fullständig information om brandskyddskrav och brandtekniska byggnadsklasser.